

BE- Kosovë

Konkluzionet e Grupit të Veçantë për Reformën e Administratës Publike (takimi i 8-të, i tretë nën MSA)

Prishtinë, 26 prill 2018

1. Palët pranojnë përparimin e arritur nga Kosova në zbatimin e reformës së administratës publike, sidomos në përgatitjen e vazhdueshme të pakos ligjore (mbi organizimin dhe funksionimin e administratës shtetërore dhe agjencive të pavarura, për zyrtarët publikë dhe për pagat), në punën e vazhdueshme për racionalizimin e agjencive dhe organeve (gjysmë) të pavarura si dhe në planifikimin e përmirësuar strategjik. Megjithatë, Komisioni vuri në dukje se zbatimi i strategjive për rregullim më të mirë, planifikim e të politikave si dhe për koordinim dhe modernizim të administratës publike ka ngecur prapa orarit të planifikuar.
2. Palët pranojnë se emërimi i Koordinatorit Kombëtarë për reforma shtetërore në kuadër të Zyrës së Kryeministrit është mirëpritur, pasi që fuqizon koordinimin në qendër të qeverisë për ta lehtësuar edhe më tej procesin e reformës. Sidoqoftë, Kosova duhet t'i rrisë më tej burimet njerëzore dhe financiare të parapara për t'i drejtuar, menaxhuar dhe monitoruar reformat në të gjitha ministritë përkatëse me qëllim që të sigurojë përparim të duhur.
3. Komisioni përsëri theksoi shqetësimet tashmë të vërejtura në Raportin e Kosovës të vitit 2018, lidhur me emërimin e numrit aq të madh të zëvendësministrave dhe madhësinë e përgjithshme të qeverisë dhe kontributin e saj për një administratë publike efikase dhe të përgjegjshme. Komisioni i bëri thirrje Kosovës që ta kufizojë numrin e zëvendësministrave në legjislacion, ose në Projektligjin mbi Funksionimin e Administratës Shtetërore dhe Agjencive të Pavarura ose në Projektligjin mbi Qeverinë.
4. Komisioni theksoi se ndikimi politik në emërimet dhe shkarkimet vazhdon të jetë shqetësim serioz, sidomos për menaxhmentin e lartë.

Palët u pajtuan që rregullorja mbi rekrutimin e shërbyesve të lartë civilë duhet të rishikohet menjëherë me ndihmën e ekspertëve, për ta siguruar respektimin e plotë të parimit meritior dhe se do të miratohet nga Qeveria deri më datën 17 shtator 2018. Komisioni u zotua që të ofrojë ndihmë për këtë rishikim.

5. Palët rikujtuan se politika makroekonomike e orientuar drejt besueshmërisë dhe qëndrueshmërisë është njëri nga kushtet e përhershme për mbështetjen buxhetore të BE-së, përfshirë edhe kontratën e reformës sektoriale për Reformën e Administratës Publike.

Në këtë kontekst, Komisioni, duke i ditur nevojat në sektorin e arsimit, përsëriti vlerësimet e Fondit Monetar Ndërkombëtar (FMN) dhe Ministrisë së Financave mbi koston e parashikuar të Projektligjit të miratuar nga qeveria mbi Statusin e Mësimdhënësve të Arsimit në gjuhën

shqipe në Kosovë, nga viti shkollor 1990/91 deri 1998/99. Palët më tej u pajtuan që asnjë ligj nuk do të duhej të miratohej nga qeveria pa vlerësimin e duhur të ndikimit në buxhet.

6. Sa i përket Ligjit të ri mbi Zyrtarët Publikë, Komisioni rekomandoi që të ketë rekrutim të bazuar në pozita (me konkurs të hapur) për shërbyesit e lartë civilë.
7. Sa i përket Ligjit mbi Pagat, Komisioni i bën thirrje Kosovës që të sigurojë konsultime sa më të gjera publike rreth draftit, për sa i përket afatit dhe fushëveprimit ambicioz.
8. Sa i përket Projektligjit mbi Organizimin dhe Funksionimin e Administratës Shtetërore dhe Agjencive të Pavarura, Komisioni mirëpriti futjen në përdorim të një tipologjie të qartë të organeve të administratës shtetërore. Palët u pajtuan që projektligji të shoqërohet nga një listë, e cila i klasifikon agjencitë dhe organet që aktualisht janë vartëse të Qeverisë dhe Kuvendi sipas tipologjisë për sqarimin e statusit të tyre të ardhshëm.
9. Komisioni mirëpriti paraqitjen e draft Planit të Veprimit për racionalizimin e agjencive dhe pret miratimin dhe zbatimin e tij, si dhe theksoi se krijimi i organeve të reja të pavarura do ta minonte këtë proces.
10. Komisioni ritheksoi se kushtet e përgjithshme për disbursimin e të gjitha kësteve të mbështetjes buxhetore janë si në vijim:
 - Përparimi i kënaqshëm në zbatimin e tri strategjive të reformës së administratës publike dhe planeve përkatëse të veprimit (Strategjia e Modernizimit të Administratës Publike, Strategjia për Përmirësimin e Planifikimit dhe Koordinimit të Politikave dhe Strategjia për Rregullim më të Mirë) si dhe besueshmërinë dhe rëndësinë e pandërprerë e kësaj apo çfarëdo strategjie tjetër pasuese. Besueshmëria e kornizës strategjike është avancuar në vitin 2016, si rezultat i mësimave të nxjerra gjatë zbatimit.
 - Mbajtja e një politike të besueshme dhe të rëndësishme makroekonomike e orientuar kah stabiliteti ose përparimi i bërë drejt rivendosjes së balancimeve kryesore.
 - Përparimi i kënaqshëm në zbatimin e programit të Kosovës në përmirësimin e menaxhimit të financave publike (Strategjia për Reformën e Menaxhimit të Financave Publike dhe Plani përkatës i Veprimit).
 - Përparim i kënaqshëm sa i përket disponueshmërisë së publikut në informata të qasshme buxhetore, të plota, të sigurta dhe me kohë.
11. Palët vënë në dukje konkluzionet paraprake të Dialogut financiar publik të mbajtur më 25 prill 2018, të radhitura si më poshtë:
 - Dialogu i MFP-së i mbajtur në Kosovë ofron një model të mirë në rajon për takimet e dialogut të MFP-së. Ministria e Financave siguron pronësi nacionale, çiltërsi dhe transparencë ndaj palëve të brendshme dhe të jashtme të interesit.
 - Në mënyrë që të përmirësohet cilësia e raportimit për monitorimin e reformave dhe vendimmarrjes, rekomandohet për më shumë zbërthim të të dhënave dhe më shumë

analizë dhe masa korigjuese që duhet të sigurohen në raport. Kjo përfshinë, mes tjerash, edhe të dhënat për mobilizimin e të ardhurave të brendshme (të ardhurat personale, të korporatave dhe TVSH-ja, obligimet e pashlyera tatimore dhe mbledhja e borxheve), ekzekutimi dhe kontrolli i buxhetit (buxhetimi i kapitalit si dhe vonesat në pagesa), prokurimi publik dhe statistikën fiskale qeveritare.

- Është planifikuar shqyrtimi afatmesëm i strategjisë së MFP-së në pjesën e dytë të vitit 2018. Në shqyrtim, shpenzimet për strategjinë duhet të kalkulohen qartë. Kontrolli i brendshëm dhe prokurimi publik duhet të adresohen në mënyrë substanciale në strategjinë e reformës së MFP-së gjatë shqyrtimit afatmesëm.
- Sigurimi i stafi të nevojshëm për zbatimin e reformave është vendimtarë. Ekziston nevoja për ngritjen e kapaciteteve në TI, burime njerëzore dhe burime financiare. Veçanërisht e rëndësishme do të jetë përmirësimi i kapacitetit të ekipit kryesor të menaxhimit që koordinon, udhëheq, monitoron dhe raporton mbi zbatimin e raporteve.
- Për nënshkrimin e kontratës së reformës sektoriale, palët duhet ta përfundojnë dhe të pajtohen për treguesit e kësteve të ndryshueshme sa më shpejt që është e mundur. Nëse nuk ka marrëveshje të menjëhershme, atëherë programi duhet të shtyhet.